

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ Λ.Σ.Α. - 2023-2024

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Άξονας 8. Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις.

Σχεδιασμός και υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων με τη μορφή της ετεροπαρατήρησης

Η διαμορφωτική αξιολόγηση είναι ένας κατάλληλος για τον εκπαιδευτικό τρόπος αξιολόγησης του έργου του, ο οποίος αποσκοπεί στο να εντοπιστούν οι επιτυχίες, οι δυνατότητες και οι αδυναμίες του όσον αφορά τις παιδαγωγικές πρακτικές και τη διδακτική μεθοδολογία του. Η παρατήρηση διδασκαλίας εκπαιδευτικού από συνάδελφο εκπαιδευτικό, λοιπόν, εστιάζει στη συμπεριφορά του διδάσκοντα/της διδάσκουσας με συστηματικό τρόπο αλλά με φιλική κριτική. Τα αποτελέσματα των εκπαιδευτικών ερευνών προσφέρουν κατευθυντήριες γραμμές για τις αποτελεσματικές διδακτικές πρακτικές σε οκτώ άξονες: μαθησιακό κλίμα, διαχείριση της τάξης, σαφήνεια του μαθήματος, ποικιλία στη διδακτική διαδικασία, έμφαση του/της εκπαιδευτικού στη μεγιστοποίηση του χρόνου που οι μαθητές/-τριες ασχολούνται με μαθησιακές δραστηριότητες, εμπλοκή των μαθητών/-τριών στη μαθησιακή διαδικασία, επιτυχία των μαθητών/-τριών, ανώτερες νοητικές λειτουργίες των μαθητών/-τριών και οι επιδόσεις τους.



Ένας αποτελεσματικός τρόπος για να εφαρμόσει κανείς τις πρακτικές αποτελεσματικής διδασκαλίας είναι με την παρατήρηση μέσα στην τάξη από (συστηματικό) παρατηρητή που χρησιμοποιεί συγκεκριμένα εργαλεία παρατήρησης. Έτσι, στη Λεόντειο Σχολή Αθηνών (Λ.Σ.Α.), διαχρονικά, η διαδικασία της ετεροπαρατήρησης (όπως και αυτή της αυτοπαρατήρησης) αποτελεί πρακτική αξιοποιούμενη σε διάφορα πλαίσια, τα οποία παρουσιάζονται παρακάτω.

Σε εβδομαδιαία βάση, οι εκπαιδευτικοί κάθε κλάδου -σε συντονιστικές συναντήσεις- μοιράζονται τις πρακτικές και τις γνώσεις τους με τους/ τις συναδέλφους τους, συζητούν τους προβληματισμούς τους και προτείνουν πορεία και σχέδια μαθημάτων και καινοτόμες δράσεις, ώστε να βελτιώσουν την εκπαιδευτική διαδικασία. Χάρη στους συντονισμούς, επιτυγχάνεται ο συγχρονισμός της ύλης για όλα τα τμήματα και παράλληλα συζητούνται παιδαγωγικά θέματα, όπως και ζητήματα που άπτονται του γνωστικού αντικείμενου του συγκεκριμένου κλάδου.

Επίσης, στη Λ.Σ.Α. λειτουργεί κάθε βδομάδα η «Ομάδα Παρατήρησης», απαρτιζόμενη από καθηγητές και καθηγήτριες διαφόρων ειδικοτήτων του Γυμνασίου και του Λυκείου του σχολείου μας, καθώς και

από μία δασκάλα τού Δημοτικού. Η ομάδα συνέχισε τις συναντήσεις της για ένατη συνεχή χρονιά θέτοντας ως στόχους την παρατήρηση και τη συζήτηση για τους ενδεδειγμένους τρόπους διαχείρισης ορισμένων συμπεριφορών παιδιών που έχρηζαν ιδιαίτερης μεταχείρισης εντός και εκτός τάξης (π.χ. σε εκδρομές και εκδηλώσεις), την «αυτοπαρατήρηση» και τη συνεπαγόμενη επιδίωξη -κατόπιν αναστοχασμού- της προσωπικής βελτίωσης και εξέλιξης των συμμετεχόντων και συμμετεχουσών εκπαιδευτικών, καθώς και την «ετεροπαρατήρηση» ανάμεσα στα μέλη της ομάδας. Προγραμματίστηκαν δράσεις ετεροπαρατήρησης της διδασκαλίας συναδέλφων (που εξέφρασαν την επιθυμία να συμμετάσχουν εθελοντικά) και αποτιμήθηκαν οι διδακτικές και παιδαγωγικές τους πρακτικές. Ως αποτέλεσμα, αναδείχθηκαν εναλλακτικές τεχνικές προσέγγισης των μαθητών/μαθητριών μέσα στο σχολικό πλαίσιο. Σε κάθε περίπτωση, γενικό σκοπό της ομάδας αποτελεί η συλλογική διαμόρφωση μεθόδων -και το διαμοίρασμά τους στην εκπαιδευτική κοινότητα- μέσα από τις οποίες ο/η εκπαιδευτικός να τοποθετείται με επιτυχία απέναντι στην πιθανή μη λειτουργική δυναμική της «ομάδας» στη σχολική καθημερινότητα.

Σε κάθε περίπτωση, ο τομέας στον οποίο δόθηκε έμφαση είναι ο παιδαγωγικός- η διαχείριση της τάξης, καθώς δεν κατέστη εφικτό να «μετακινούνται» συχνά συνάδελφοι της ίδιας ειδικότητας, έτσι ώστε να παρατηρήσουν και να σημειώσουν στοιχεία της διδακτικής μεθοδολογίας. Για αυτόν τον λόγο, συντάχθηκε η φόρμα παρατήρησης που επισυνάπτεται στο υπόμνημα, η συμπλήρωση της οποίας αφορούσε την εικόνα της τάξης, τη συμπεριφορά των μαθητών και τη διαχείρισή της από τον/την εκπαιδευτικό· πάντα ακολουθούσε η ίδια διαδικασία ανάλυσης: συζήτηση / ανατροφοδότηση / αναστοχασμός. Η ανατροφοδότηση περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα θετικά στοιχεία και σημεία που εντοπίστηκαν αδυναμίες και έχει καθαρά διαμορφωτικό και αναπτυξιακό χαρακτήρα. Αξιολογήθηκε η διαδικασία και όχι ο εκπαιδευτικός και η ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων μεταξύ του συνόλου των εμπλεκόμενων αποτέλεσε εφελτήριο για τη βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης.

Έγινε προσπάθεια να γίνεται η παρατήρηση σε τμήματα που ο παρατηρητής τόσο γνώριζε όσο και αγνοούσε, και εξάχθηκαν τα αντίστοιχα αποτελέσματα. Επίσης, αλληλοπαρατηρήθηκαν συνάδελφοι ίδιας και διαφορετικών ειδικοτήτων, γνωστοί- φίλοι- συνεργαζόμενοι αλλά και άτομα που δεν είχαν ιδιαίτερως προσωπική επικοινωνία κατά το παρελθόν. Εξαίρεση αποτελεί το παράδειγμα θεολόγων του σχολείου μας, οι οποίοι/-ες συνδύασαν μαθήματα συνδιδασκαλίας (σε γ' Γυμνασίου & Β' Λυκείου) με την ετεροπαρατήρηση.

Συμπερασματικά, με την ετεροπαρατήρηση η διδασκαλία γίνεται «κτήμα» ολόκληρου του συλλόγου διδασκόντων/-ουσών. Η βελτίωση της διδακτικής πράξης απαιτεί να μαθαίνει κανείς τόσο από τις δικές του εμπειρίες όσο και των άλλων. Κάτι τέτοιο, καθώς δεν είναι πάντα εφικτό λόγω του απαιτητικού, πολυσχιδούς και πολύβουου περιβάλλοντος της τάξης, και γιατί απαιτεί διαυγή και αντικειμενική θεώρηση του εαυτού, οι συνάδελφοι, που λειτουργούν ως κοινότητα μάθησης, μπορούν να διευκολύνουν τον/την εκάστοτε διδάσκοντα/-ουσα να «καλλιεργήσει απόσταση από τον εαυτό του/της» και να παρατηρήσει πιο καθαρά όσα λαμβάνουν χώρα εντός μαθήματος και συνεπώς να μάθει μέσα από τη δική του διδακτική πράξη.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΦΟΡΜΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΑΞΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ:
ΤΜΗΜΑ:	ΜΑΘΗΜΑ:
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:	
ΟΝΟΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ:	ΟΝΟΜΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ/-ΤΡΙΑΣ:
ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ: ΑΓΟΡΙΑ: ΚΟΡΙΤΣΙΑ	
ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ: ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ:	

ΕΙΚΟΝΑ ΤΑΞΗΣ (π.χ. φροντισμένη, βρώμικη, τακτοποιημένη, καθαρή, φιλική- οικεία- ζεστή κ.λπ.):

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΑΞΗΣ:

Παράδοση	Εξέταση	Ασκήσεις	Χρήση εποπτικού υλικού (διαδραστικός πίνακας, βίντεο, κ.ά.)	Άλλο

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/-ΤΡΙΩΝ (π.χ. αδιαφορία, φασαρία, συμμετοχή, ενασχόληση με άλλα θέματα, διάσπαση προσοχής, διάθεση κατανόησης, έκφραση κατανόησης ή απορίας, διάθεση πρόκλησης, κ.λπ.):

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΑΞΗΣ

	Μη ικανοποιητική	Ικανοποιητική	Πολύ καλή	Εξαιρετική
Κώδικας συμπεριφοράς στην τάξη				
Διαχείριση προβλημάτων πειθαρχίας στην τάξη				

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: